

Solistički koncert

Vidović, Mirna

Master's thesis / Diplomski rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, The Academy of Arts Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Umjetnička akademija u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:134:262093>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-19**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
UMJETNIČKA AKADEMIJA U OSIJEKU
ODSJEK ZA GLAZBENU UMJETNOST
STUDIJ PJEVANJA

MIRNA VIDOVIĆ

SOLISTIČKI KONCERT

DIPLOMSKI RAD

Mentor: Izv. prof. mr. art. Berislav Jerković

Sumentor: Veronika Hardy

Osijek, 2017.

Sadržaj

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU	0
Uvod	3
1. Paul Egide Martini, Plaisir d'amour	4
Analiza arie antiche Plaisir d'amour	5
2. Gioacchino Rossini, Stabat mater, Fac ut portem	8
2.1. Gioacchino Rossini.....	8
2.2 Stabat Mater.....	9
2.3. Analiza kavatine Fac ut portem	10
3. Antonín Dvořák, Biblijske pjesme	12
3.1. Antonín Dvořák.....	12
3.2. Biblijske pjesme	13
3.3. Analiza pjesme Gospodin jest mój pastýř	14
3.4. Analiza pjesme Při řekách Babylonských.....	16
4. Blagoje Bersa, Seh duš dan.....	19
4.1. Blagoje Bersa	19
4.2. Analiza pjesme Seh duš dan	20
5. Ivan Brkanović, Uspavanka.....	22
5.1. Ivan Brkanović	22
5.2. Analiza pjesme Uspavanka	23
6. Wolfgang Amadeus Mozart, La clemenza di Tito, Deh per questo	25
6.1. Wolfgang Amadeus Mozart.....	25
6.2. La clemenza di Tito	26
6.3. Analiza arije Deh per questo	27
7. Petar Iljič Čajkovski, Evgenij Onjegin, Arija Olge	29
7.1. Petar Iljič Čajkovski.....	29
7.2. Evgenij Onjegin.....	30
7.3. Analiza Arije Olge.....	33

8. Charles Edward Ives, 114 Songs	36
8.2. 114 Songs	36
8.3. Analiza pjesme Spring Song	37
8.4. Analiza pjesme There is a Lane	39
9. Zaključak	41
Literatura	42

Uvod

Ovim je pismenim radom teorijski popraćen program solističkog koncerta. U radu su analizirane skladbe koje se izvode na solističkom koncertu. Napisane su opće značajke skladbi, kratka biografija svakog skladatelja, te tekstovi skladbi s odgovarajućim prijevodima. Skladbama je određen glazbeni oblik, analizirane su vokalne i klavirske dionice te njihov međusobni odnos. Opisani su tempo, dinamika, te artikulacija izvođenja. Kroz analizu i rad na programu, opisani su neki tehnički problemi koji bi se mogli javiti pri izvođenju te način kako interpretirati skladbu. Za pjevača je važna analiza programa kako bi znao kako stilski izvesti pojedinu skladbu ovisno o razdoblju kada je napisana, kako se postaviti prema klavirskoj pratnji, kako iznijeti fraze, kojim tempom, kakvom dinamikom, kako artikulirati, te na posljetku, ukoliko je skladba na stranom jeziku, prevesti je, kako bi je pjevač mogao što bolje interpretirati.

Cilj ovog rada bio je upoznavanje se s izabranim programom, analiza i izvođenja istoga iznoseći sve komponente koje ga opisuju i određuju u vremenu i prostoru.

Analiziran je sljedeći program:

Paul Egide Martini, Plaisir d'amour,

Gioacchino Rossini, Stabar mater, Fac ut portem

Antonín Dvořák, Biblijske pjesme (Hospodin jest můj pastýř, Při řekách Babylonských)

Blagoje Bersa, Seh duš dan

Ivan Brkanović, Uspavanka

W.A. Mozart, La clemenza di Tito, Deh per questo

Petar Iljič Čajkovski, Evgenij Onjegin, Olgina arija

Charles Edward Ives, 114 Songs, Spring Song, There is a Line

1. Paul Egide Martini, Plaisir d'amour

1.1 Paul Egide Martini

Paul Egide Martini rođen je 31.8.1741. pod imenom Johann Paul Egidija Schwarzenhof u Freystadtu, u Bavarskoj. Svoje prezime mijenja u Martini nakon preseljenja u Francusku, gdje je imao uspješnu glazbenu karijeru. Održavao je koncerte za kraljicu, pisao glazbu za Napoleonovo vjenčanje. Uživao je veliki uspjeh. Njegova crkvena glazba i šansone su bile vrlo popularne. Neke njegove skladbe su; Annette i Lubin (opera), L'amoureux de quinze, Le Droit du Seigneur, Plaisir d'amour, Priere pour le Roi... 1800. godine postao je profesor kompozicije na Pariškom konzervatoriju. Umro je u Parizu 1816.

Analiza arie antiche Plaisir d'amour

Plaisir d'amour ne dure qu'un moment.

chagrin d'amour dure toute la vie.

J'ai tout quit té pour l'ingrate Sylvie.

Elle me quitte et prend un autre amant.

Plaisir d'amour ne dure qu'un moment.

chagrin d'amour dure toute la vie.

Tant que cette eau coulera doucement

vers ce ruisseau qui borde la prairie,

Je t'aimerai me répétait Sylvie.

L'eau coule encore, elle a chang pourtant.

Plaisir d'amour ne dure qu'un moment.

chagrin d'amour dure toute la vie.

Žar ljubavi traje samo trenutak.

Tuga ljubavi traje cijeli život.

Odustao sam od nezahvalne Sylvie.

Ona me napušta zbog drugoga.

Žar ljubavi traje samo trenutak.

Tuga ljubavi traje cijeli život.

Sve dok rijeka teče

prema potoku na livadi,

ja ću te voljeti, govorila mi je Sylvia.

Rijeka i dalje teče, Sylvia me ne voli.

Žar ljubavi traje samo trenutak.

Tuga ljubavi traje cijeli život.

Plaisir d'amour, ili u prijevodu Žar ljubavi je francuska ljubavna pjesma. Napisana je 1784. godine. Glazba je napisana prema tekstu pjesme Jean-Pierre Claris de Florian, koja se pojavljuje u romanu Celestine. Pjesma je trodijelnog oblika ABA'. Pisana je u Es duru, u 6/8 mjeri. Raznolike je dinamike i pokretnog tempa. Započinje klavirskim uvodom od 4 takta. Klavirska pratnja kroz cijelu skladbu raspisana je u razloženim akordima. Tema započinje skokom od kvarte, s dominante na toniku (slika br.1). Melodija se kreće postepeno što od pjevača zahtijeva legato i izražajnu interpretaciju. Sve mora biti ispjevano na dah, izjednačenih vokala. Kako je pjesma trodijelnog oblika u glazbenom smislu, tako se taj trodijelni oblik osjeti i u poetskom smislu. U A dijelu pjesnik govori o općenitoj prolaznosti ljubavi i dubokom tragu koji ta prolaznost ostavlja. U B dijelu koji je karakterno sjetan, govori o ljubavnoj nesreći.

Plaisir d'amour (The Joys of Love)

English version by
H. Millard

Padre Giambattista Martini

Allegretto grazioso (♩ = 46)

p

Plai - sir d'a - mour ne
Pla - cer d'a - mour pù
The joys of love e'er

rit. p

più f

du - re qu'un mo - ment: cha - grin d'a -
che un di sol non du - ra: mar - tir d'a -
swift ly do de - part, its sor - rows

più f

Slika br. 1

2. Gioacchino Rossini, Stabat mater, Fac ut portem

2.1. Gioacchino Rossini

Gioacchino Rossini rođen je 1792. u gradu Pesaro. Dolazi iz glazbene obitelji, u kojoj otac je bio svirač roga, a majka operna pjevačica. Rossinijevo glazbeno obrazovanje započinje 1807. godine kada odlazi na konzervatorij u Bologni. Privodeći svoje obrazovanje kraju, Rossini se želio okušati u ozbiljnoj operi. 1813. godine izvodi u Mlecima operu Tancredi, koja je bila velika uspješnica. Njezina pojava u Beču označava Rossinijev europski trijumf. Iste godine, u svega dvadesetak dana, Rossini sklada još jednu uspješnicu, komično-grotesknu operu Talijanka u Alžiru. Za rimsko kazalište 1816. godine Rossini u tri tjedna sklada svoje remek djelo Seviljski brijač, operu koja se smatra vrhuncem talijanske opere buffe. Nakon Seviljskog brijača, Rossini sklada Otela. U razdoblju od 1815. do 1821. sklada za napuljsko kazalište. Napuljska su djela Mojsije u Egiptu i Žena s jezera. 1817. godine sklada opernu priču Pepeljuga (La Cenerentola) i Kradljivicu svraka, u kojoj donosi radnju iz realne sadašnjice (opera semiseria). Odlaskom u Pariz, 1829. godine piše novo remek-djelo s područja opere serie Vilim Tell. Rossini je uvelike utjecao na razvoj talijanske opere; uklonio je iz svojih recitativa tzv. recitativ secco i nadomjestio ga recitativom koji prate gudački instrumenti ili čak cijeli orkestar. Na vrhuncu slave i stvaralačke moći, Rossini iz nepoznatih razloga prestaje pisati opere. Počinje skladati djela različitih karaktera; Stabat Mater, Mala svečana misa, skladbe za glas i klavir, klavirska djela. Preminuo je 13. studenoga 1868. godine u Parizu, Francuska. (*Andreis, Povijest glazbe 3, 1976.*)

2.2 Stabat Mater

Stabat Mater sakralna je kantata pisana za zbor i soliste. Rossinijev Stabat Mater temelji se na tradicionalnoj strukturi i biblijskom libretu. Kantata je podijeljena u deset stavaka; 1. Stabat Mater dolorosa, pisan za zbor i sva četiri solista, 2. Cujus animam, tenorska arija, 3. Quis est homo, duet za sopran i alt, 4. Pro peccatis, arija za basa, 5. Eja Mater, pisan za bas i zbor, 6. Sancta Mater, pisano za sva četiri solista, 7. Fac ut portem, altovska arija, 8. In flammatus, pisan za sopran i zbor, 9. Quando corpus morietur, pisan za zbor i sva četiri solista, 10. In sempiterna saecula. Amen, pisan za zbor. (*The Cambridge Companion to Rossini*, Cambridge University Press, 2004.)

2.3. Analiza kavatine Fac ut portem

Fac ut portem Christi mortem,
passionis eius sortem et plagas recolere.
Fac me plagis vulnerari,
cruce hac inebriari ob amorem filii.

Neka ljubav srca moga
gori sveđ za Krista Boga,
da mu se omilim.
Neka dođu i na mene
patnje za me podnesene
Sina tvoga ranjenog.

Fac ut portem altovska je kavatina, sedma po redu u sakralnoj kantati Stabat Mater. Kavatina je pisana u E duru, u 6/8 mjeri. Način izvođenja je andante grazioso. Ima 12 taktova klavirskog uvoda, u kojem se pojavljuju elementi teme. Oblik kavatine je trodijelan, ABA'. Prvi, A dio pisan je u E duru, B dio započinje u paralelnom molu, ali se pri kraju vraća u početni tonalitet. Klavirska pratnja A dijela je diskretna, u dijelu kad pjevač zadržava ton, pratnja preuzima melodiju. U B dijelu, u pratnji se javlja kontrast u dinamici i tempu. Pjevač svoju liniju i dalje mora voditi legato. Na kraju A' dijela, u pratnji se javlja punktirani ritam iz B dijela, pjevač iznad toga izgovara tekst u sinkopiranom ritmu na istom tonu. Skladba završava solističkom kadencom. Melodija kavatine je skokovita, velikog raspona (skokovi od oktavu, nonu, decimu...). Veliki intervalski skokovi zahtijevaju od pjevača izjednačenost tonova, bez čujne promjene registra. Kantata završava solističkom kadencom (slika br.2).

- a - ri ob a - morem fi - li - i ob
 amo - rem fi - li -
 - i, ob a - morem - rem
 fi - li - i!
 - i, ob a - morem - rem

f *p* *ff* *p*

Slika br. 2

3. Antonín Dvořák, Biblijske pjesme

3.1. Antonín Dvořák

Antonín Dvořák, češki skladatelj iz razdoblja romantizma, punim imenom Antonín Leopold Dvořák, rođen je 1841. godine u mjestu Nelahozeves, sjeverno od Praga. On je prvi veliki češki simfoničar i komorni skladatelj, te najizrazitiji predstavnik češke nacionalne škole. 1863. dobiva austrijsku nagradu za "mlade, siromašne slikare, kipare i glazbenike", u čijoj je komisiji Johannes Brahms. On se, spoznavši Dvořákove sposobnosti, zauzeo za njega, i tako počinje njihovo veliko prijateljstvo. Našavši mu stalnog izdavača, Brahms puno pomaže Dvořáku u skladateljskoj karijeri. Od tad Dvořákova slava ide uzlaznom putanjom. Sklada od opera i simfonija do popjevaka i kratkih instrumentalnih djela. Započinje svoju dirigentsku karijeru i posvećuje se izvođenju vlastitih djela. U inozemstvu doživljava goleme uspjehe, pogotovo u Engleskoj. 1891. godine počinje raditi kao profesor praškog konzervatorija, a nakon godinu dana po pozivu odlazi u New York i tamo preuzima rukovodstvo Narodnog konzervatorija. Inspiriran napjevima američkih urođenika – Indijanaca i Crnaca, on sklada mnoge skladbe kojima se prožima takav prizvuk. Tako nastaje simfonija Iz novog svijeta, gudački kvartet u F- duru, koncert za violončelo i orkestar u h-molu, sonatina za violinu i klavir. Nakon što se vratio u domovinu, nastavio je nastavnički rad. Njegova klasa za kompoziciju je bila cijenjena, te stekla naziv 'Dvořákova škola'. Dvořák je napisao devet simfonija, skladao je suite, serenade, uvertire, plesove, simfonijske pjesme. Jedno od najpopularnijih djela su osam Slavenskih plesova koji su napisani za klavir četveroručno i za orkestar. Skladao je i komornu glazbu; četiri klavirska trija, trinaest gudačkih kvarteta, dva klavirska kvarteta, tri gudačka kvinteta, dva klavirska kvinteta, gudački sekstet itd. Napisao je deset opera, no njegove opere kao dramske cjelinu većinom su bile bezizražajne, Jakobinac, Vrag i Katja, te Rusalka su bili iznimke. Rusalka je Dvořákovo remek-djelo. Bio je plodan i na polju crkvene glazbe; Stabat Mater, Requiem, Te Deum i Sveta Ljudmila. Na području solo-pjesme skladao je pedesetak popjevaka, među njima se ističu Ciganske pjesme i Biblijske pjesme. Umro je 1904. godine u Pragu. (*Andreis, Povijest glazbe 3, 1976.*)

3.2. Biblijske pjesme

Dvořákov ciklus Biblijske pjesme (Biblické Písně), opus 99., sadrži deset pjesama na češkom jeziku. Pjesme su rearanžirani biblijski psalmi iz Davidove Knjige psalama. Ciklus je originalno pisan za glas (alt) i klavir, no postoji i orkestralna verzija. To je sakralno djelo u kojem skladatelj govori Bogu svoje tjeskobe, povjerenja i radosti.

3.3. Analiza pjesme Hospodin jest můj pastýř

Psalam 23:1-4

Hospodin jest můj pastýř,
nebudu míti nedostatku.

Na pastvách zelených pase mne,
k vodám tichým mne přivodí.

Duši mou občerstvuje,
vodí mne po stezkách
spravedlnosti pro jméno své.

Byť se mi dostalo jíti přes údolí stínu smrti,
nebuduť se báti zlého, nebo Ty se mnou jsi;
a prut Tvůj a hůl Tvá, toť mne potěšuje.

Psalam 23:1-4

Gospodine, Ti si pastir moj
ni u čem' ja ne oskudijevam.

Na poljanama zelenim
ti mi daješ odmora.

Na vrutke me tihe vodiš
i krijepiš dušu moju
stazama pravim Ti me upravljaš
radi imena svojega.

Pa da mi je i dolinom smrti proći
zla se ja ne bojim
jer Ti si sa mnom Oče
Oče, Oče moj.

Hospodin jest můj pastýř je čtvrtá pjesma iz Dvořákova ciklusa Biblijske pjesme. Pjesma se izvodi recitativno poput psalma. Pisana je u 4/4 mjeri, u E-duru. Način izvođenja je andante što pridonosi mirnom karakteru pjesme. Pjesma je varirano strofnog oblika (ABA'). B dio započinje paralelnim molom, u zadnjem taktu B dijela, u klavirskoj liniji, ponovo dolazi do modulacije, i A dio se vraća u početni tonalitet, E-dur. Melodija pjesme je jednostavna i jasna, pratnja je akordička i nenametljiva. Između glazbenih cjelina se ponavlja karakterističan glazbeni motiv (slika br.3). Tehnički pjesma od pjevača zahtijeva dobro vođenje melodijske linije, izjednačene intervalske skokove, te sakralni ugođaj kroz cijelu pjesmu.

Bä - chen hin! Er labt mein schmachten - des Ge - müt und
frais ruis - seaux! *Par lui mon cœur est con - so - lé.* *Il*
 wa - ters flow! My fain - ting soul doth He re - store, and
 mne při - vo - di. Du - ši mou ob - čer - stvu - je;

Slika br. 3

3.4. Analiza pjesme Při řekách Babylonských

Psalam 137:1-5

Při řekách Babylonských tam jsme se dávali, a plakávali,
rozpomínající se na Sion.

Na vrbí v té zemi zavěšovali jsme citary své.

když se tam dotazovali nás ti, kteříž nás zajali,
na slova písničky, říkající:

Zpívejte nám některou píseň Sionskou:

Odpovídali jsme:

Kterakž bychom mohli zpívati píseň Hospodinovu
v zemi cizozemců?

Jestliže se zapomenu na tebe, ó Jeruzaléme,
ó zapomeniž i pravice má umění svého.

Na obali rijeka babilonskih sjeđasmo

i plakasmo spominjući se Siona;

o vrbe naokolo harfe svoje bijasmo povješali.

I tada naši tamničari zaiskaše od nas da pjevamo,

porobljivači naši zaiskaše da se veselimo:

"Pjevajte nam pjesmu sionsku!

Kako da pjesmu Jahvinu pjevamo u zemlji tuđinskoj?

Nek` se osuši desnica moja, Jeruzaleme, ako tebe zaboravim!

Při řekách Babylonských je 7. pjesma Dvořákova ciklusa Biblijske pjesme.

Prokomponiranog je oblika ABC, pisana u G duru, u 3/8 mjeri. Način izvođenja je andante. Pjesma započinje klavirskim uvodom od 2 takta. B dio je pisan u E duru, promjenjivog tempa, za razliku od A dijela u kojem je tempo ustaljen. U C dijelu se vraća u početni tonalitet i tempo. U melodiji su česti skokovi od terce i kvarte (slika br.4). Pjesma melodijom i karakterom ne podsjeća na sakralnu pjesmu, nego na svjetovnu, iako je pisana prema biblijskom tekstu. U melodiji se osjeti prizvuk narodne glazbe što je karakteristično za to povijesno razdoblje i Dvořáka. Pjesma pri izvođenju mora zvučati jednostavno. Fraze bi trebale zvučati povezano, bez naglih prekida i nabijenih tonova. Svaki dio ima različiti karakter; A dio bi trebao zvučati mirno, legato i izraženo, u B dijelu bi se trebao osjetiti svečani prizvuk, dok bi C dio trebao zvučati intimnije. Ove karakteristike melodije su popraćene i promjenama u pratnji, te samom tematikom teksta.

accel.

die uns ins E - lend ge - trie ben, for - der - ten Ge - sang von uns,
 ra - ge mé - chan - ie de nos ty - rans E - xi - geait de nous des chants
 they that had brought us to mi - se - ry asked of us a joy - ful song,

když se tam do - ta - zo - va - li nás ti, kte - řiž nás za - ja - li,

accel.

fz

p in tempo

höhn - ten, und spot - te - ten un - - - ser: „Sin - - get uns,
 rail - lant ain - si no - tre mi - se - - re: „Chan - - tez donc,
 yea, they did speak to us with mock - ing words: „Sing us now,

p in tempo

na slo - va pís - nič - ky ři - ka - jí - - ce: Zpí - - vej - te nám

in tempo

mf più mosso

Slika br. 4

4. Blagoje Bersa, Seh duš dan

4.1. Blagoje Bersa

Blagoje Bersa rođen je u Dubrovniku 1873.godine. Glazbu uči u Zagrebu kod Ivana Zajca, a studij kompozicije završava na Konzervatoriju u Beču. Do 1919. godine živi u Beču gdje je bio stalni aranžer i umjetnički savjetnik glazbenoga izdavačkog poduzeća Doblinger. Preselivši se u Zagreb, postaje profesorom instrumentacije i kompozicije na Muzičkoj akademiji. Bersa, nikad ne napustivši tonalne osnove i skladajući na njemačke operne tekstove, ostvario je preporod hrvatske opere. 1906. godine je skladao operu Oganj (Der Eisenhammer), najuspješnije operno djelo napisano u Hrvatskoj tog vremena. Skladao je i operu Postolar od Delfta koja nije postigla uspjeh poput Ognja, a također odaje dojam da Bersi komična libreta nisu odgovarala. Bersa iza sebe ostavlja nedovršenu operu Raskolnikov koju je pisao prema romanu Zločin i kazna, F.M. Dostojevskog. Poznavanje instrumentacije najviše se očituje u skladateljevim orkestralnim skladbama; simfonijske pjesme Sunčana polja i nekoliko godina kasnije nastala Sablasti. U razdoblju od 1898. do 1902. godine Bersa radi na Simfoniji u c-molu, djelu koje je zamislio kao programno i autobiografsko. Simfonija je dobila naziv Sinfonia tragica – Quattro ricordi della mia vita (Tragična simfonija – četiri uspomene iz moga života). Ostatku orkestralnih skladbi pripadaju simfonijske pjesme Hamlet, San nevjeste, Nokturno – San ljetne noći na Hvaru, Simfonijske varijacije za violinu i orkestar. Bersa je za sobom ostavio i druge instrumentalne radove; klavirski trio, gudački kvartet i veći broj klavirskih skladbi; dvije jednostavačne sonate, Baladu, nocturno Na žal, Po načinu starih Airs de ballet. Hrvatskoj solo pjesmi Bersa je pokazao nove putove, skladao je ukupno 30 pjesama od kojih je 15 na hrvatskom jeziku, 12 na njemačkom, dvije na talijanskom i jednu na francuskom jeziku. Kroz solo pjesme Bersa odražava unutarnji, intimni život. Većina njegovih solo pjesama pripada ljubavnoj poeziji što prikazuje Bersu kao romantičara. Bersa je skladao i zborna djela. Najistaknutiji je ciklus Tri pejzaža u kojem zbor pjeva bez teksta prenoseći impresionističke ugođaje. Među prvima u Hrvatskoj Bersa je počeo obrađivati formu melo-monodrama, tj. recitiranja uz orkestralnu glazbenu ilustraciju, te filmsku glazbu. 1919. je napisao glazbu za nijemi film Villa von Narenta. Bersa je obnovio operu, orkestralnu glazbu i solo pjesmu. U njegovim se skladbama ne osjeti narodni glazbeni govor, iako je cijenio i zagovarao nastojanja pripadnika nacionalnog smjera. Umro je 1934. u Zagrebu.

4.2. Analiza pjesme Seh duš dan

Sve zvezdi su sjale kad san te rodila;
tice su kantale kad san te dojila;
a kad pere sahlo i magla nas krila
ja san te va črnu zemlju položila...

Ninaj, nanaj lepi sin!
na grobe tij' ružmarin.

Nad glavun tvojun san pet sveć posadila
od ust otkidala dok san ih kupila.

Ki te majki dal je,
sran ga je preda manun,
a vas svet rugal je stum mojun se ranun.

Ninaj nanaj lepi sin!
Bil otac ti gospodin.

Kroz moj dom je črna tica proletela;
kroz lug me peljala, dok me tu dovela;
kot da zver me tera, svu noć sam bežala
ter trudna i strta na tvoj grob san pala...

Sine lepi, sladko spi!
Na grobe ti mat leži.
Na grobe ti mat leži.

Za solo pjesmu *Seh duš dan* se može reći da je malo remek-djelo. *Seh duš dan tj. Dušni dan* je solo pjesma napisana na čakavske stihove Vladimira Nazora. Pjeva o tome kako majka plače nad grobom svog nezakonitog djeteta kome je otac 'gospodin'.

Pjesma je pisana u *As duru*, u 4/4 mjeri. Započinje klavirskim uvodom. Pratinja se kroz skladbu ritmički usitnjava što pridonosi karakteru pjesme, razvijajući tjeskobu. Strofnog je oblika, svaka strofa završava motivom uspavanke *ninaj, nanaj* (slika br.5) koji se izvodi *poput molitve tiho i izjednačeno* (Horvat – Dunjko, 2004., 52). Ugođaju pjesme pridonosi dinamika koja je kroz cijelu skladbu *pianissimo*, tek zadnja strofa se izvodi *fortissimo*. Pjesma je interpretativno vrlo teška za mladu osobu koja još nema životnog iskustva.

The image displays a musical score for the song "Seh duš dan". It consists of three systems of music. The first system features a vocal line on a treble clef staff and a piano accompaniment on a bass clef staff. The vocal line includes lyrics: "a vas svet ru-gal je stum mo-jun se ra-nun. Ni-naj, na-naj, le-pi sin! Bil o-tac ti gos-po". Dynamics are marked as *f*, *P*, and *pp*. The piano accompaniment includes dynamics *p* and *pp*. The second system continues the piano accompaniment with dynamics *pp* and *mp*. The third system shows a vocal line with a *din.* (diminuendo) marking and a piano accompaniment with dynamics *pp*, *mp*, *pp*, and *rall.* (rallentando). The key signature is three flats (B-flat major/C minor) and the time signature is 4/4.

Slika br.5

5. Ivan Brkanović, Uspavanka

5.1. Ivan Brkanović

Ivan Brkanović rođen je 1906. godine u Škaljarima, u Crnoj Gori. Bio je učenik B. Berse i praške Scholae cantorum. Radio je kao nastavnik, operni dramaturg Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, direktor Zagrebačke filharmonije, te profesor Muzičke akademije u Sarajevu. Brkanović je bio pobornik nacionalnog smjera. U svojim djelima naglašava dramatične akcente te je tako formirao vlastiti stil koji se, između ostalog, temelji na individualnoj primjeni nekih intervala (npr. smanjena kvinta). Najuspješnija djela ovog umjetnika su Triptihon (posmrtni narodni obred), opera Ekvinocij i druga simfonija, te popriličan broj solo pjesama. Pisao je veća djela za vokalne ansamble: Konavosko pirovanje, obred Moba, ciklus Krijes planina, Molitva suprotiva Turkom, kantata Bosanska sjećanja, Zelena zmija ljubavi. Uz operu Ekvinocij koju je skladao prema istoimenoj drami Ekvinocij I. Vojnovića, skladao je i operu Zlato Zadra, te nikad izvedenu operu Fedra koju je skladao prema istoimenoj Racineovoj drami. Od instrumentalnih djela skladao je pet simfonija, simfonijsku pjesmu Živo srce u mrtvom gradu, Concertino za gudače, Sarajevsku suitu, dva gudačka kvarteta. Također, u njegovom se opusu može naći filmska glazba te balet Heloti, za kojeg je 1961. primio nagradu HNK u Zagrebu. Umro je 20.2. 1987. u Zagrebu. (*Andreis, Povijest glazbe 4*)

5.2. Analiza pjesme Uspavanka

Ninu nanu, dite malo
mami je zaspalo,
nije se plakalo.

Gospa došla, san donila
moje dite unanila.

Ja te dajem bijelome danku,
a ti Gospe, slađanome sanku.

Ninu nanu, dite malo
mami je zaspalo,
nije se plakalo.

Solo pjesma Uspavanka najbolje ilustrira kako Brkanović zna određena duševna stanja adekvatno tumačiti glazbom. (*Andreis, Povijest glazbe 4*) Skladana je na stihove narodne poezije.

Pjesma je pisana u a-molu koji je melodijski, u 2/4 mjeri. Započinje klavirskim uvodom koji je u pianu. Dinamika se razvija iz piana u mezzo forte. Melodija je postepena, velikog opsega, s prisutnim alteriranim tonovima (slika br.6). Pjesma je dvodijelna (AB), varirano strofnog oblika. A dio pjesme karakterizira akordička pratnja, dok je za B dio karakteristično da klavir ima melodiju glasa u usitnjenom ritmu. Između dijelova klavir ponavlja motiv teme. Tehnički pjesma od pjevača zahtjeva ujednačene vokale te ujednačenost registara. Pjevač je mora interpretirati vrlo mirno, nježno i u uspavljujućem tonu.

Ni - nu na - nu, di - te ma - lo

ma - mi je za - spa - lo, ni - je se pla - ka - lo.

pp *ppp*

Slika br.6

6. Wolfgang Amadeus Mozart, La clemenza di Tito, Deh per questo

6.1. Wolfgang Amadeus Mozart

Wolfgang Amadeus Mozart je rođen 1756. godine u Salzburgu. Potječe iz muzikalne obitelji – otac mu je bio violinist, koncertni majstor, te dvorski skladatelj. 1762. godine, otac bilježi prve menuete svoga sina. Iste godine započinje i razdoblje Mozartovih putovanja i turneja, tu upoznaje različite gradove, kulture, skladatelje i djela. U dvanaestoj godini postaje koncertni majstor nadbiskupova orkestra. Mozart je za sobom ostavio mnogobrojna i raznovrsna djela, ni jedno područje nije ostavio netaknutim; opera, oratorij, druge veće i manje forme (misa, requiem, motet), kantata, zborna glazba, glazba za klavir, instrumentalna glazba (simfonije, koncerti, gudački kvarteti i kvinteti, violinske i klavirske sonate). Ipak, od svega najviše ga je privlačila opera. Umjetnički je oblikovao zgrade ljudskog života i ljudskih sukoba. Većinu svojih opera je skladao na talijanske tekstove iz razloga što je njegova operna estetika rođena i odgojena u Italiji. Svojom glazbom izvrsno pridonosi ocrtavanju i profiliranju karaktera. Mozartovo skladanje opere može se podijeliti na tri razdoblja. Prvo razdoblje obuhvaća mladenačka djela do 1777. godine. On u tom razdoblju uči promatrati život i ljude u njemu. Djela iz tog stvaralačkog razdoblja su većinom zaboravljena. Drugo razdoblje traje od 1777. do 1784. godine, to je razdoblje njegovog umjetničkog razvijanja i pripreme za majstorska djela. Najpoznatija djela iz tog razdoblja su Idomeneo i Otmica iz Saraja. Treće razdoblje obuhvaća posljednjih sedam godina Mozartovog života. Najuspješnija djela iz ovog razdoblja su *Così fan tutte*, *Figarov pir*, *Don Juan* i *Čarobna frula*. Umire u oskudici 1791. godine, u Beču. (*Josip Andreis, Povijest glazbe 2, 1976.*)

6.2. La clemenza di Tito

La clemenza di Tito je opera seria, pisana na talijanskom jeziku, podijeljena u dva čina. Libreto je pisao najuvaženiji ondašnji libertist Pietro Metastasio. Mjesto radnje opere je Rim, 79. godine nakon Krista. Praizvedena je u Pragu 1791. godine. (*dr. Marko Fotez, Sadržaji opera, 1943.*)

ULOGI I SADRŽAJ OPERE:

Titus – rimski car, tenor

Sextus – patricij, mezzosopran

Annius – patricij, sopran

Servilla – Sextusova sestra, sopran

Veitelia – kći svrgnutog kralja Vitelija, sopran

Publij – vođa carske tjelesne straže, bas

PRVI ČIN

Vitelijina soba. Vitelia, kći svrgnutog Vitelija, polaže zakletvu sa svojim ljubljenim Sextusom, da će se urotiti protiv cara Titusa. Sextus je baš uspio da svoju sestru Serviliu zaruči s Anniusom, i to baš u času kad je Titus zatražio njenu ruku. Titus se povlači, kad mu Servilia očituje da ljubi Anniusa, pa gleda kako će se sad domoći ljubavi Vitelijine. Međutim izbije ustanak.

DRUGI ČIN

Sextus, koji misli da je Titusa ubio, bude uhapšen; kralj hoće da ga pomiluje, ako prizna svoju krivinju. Sextus međutim uporno šuti, da ne bi odao Viteliju. No kad smrtna kazna ima da se nad njim već izvrši, Vitelija na nagovor Servilije sve oda caru i Titus im velikodušno oprašta. (*Fotez, Sadržaji opera, 1943.*)

6.3. Analiza arije Deh per questo

Deh, per questo istante solo
ti ricorda il primo amor,
che morir mi fa di duolo
il tuo sdegno, il tuo rigor.

Di pietade indegno, e vero.
sol spirar io deggio orror.
Pur saresti men severo
se vedessi questo cor.

Disperato vado a morte,
ma il morir non mi spaventa.
Il pensiero mi tormenta
che fui teco un traditor!

Ah, na trenutak se
prisjetim naše bivše ljubavi,
zbog tvoje ljutnje, i ozbiljnosti
umrijet ću od tuge.

Nedostojan sam sažaljenja, istina.
Samo nadahnjujem užase.
Ipak, bila bi manje oštra prema meni
da možeš čitati moje srce.

U očaju ću umrijeti,
ali umiranje me ne plaši.
Pomisao da sam
te izdao, muči me.

Arija Deh per questo je arija Sextusa iz drugoga čina. On pjeva o tome kako zaslužuje smrt. Arija je pisana u A duru u 4/4 mjeri. Ima oblik ronda; sastoji se od 3 epizode i glavne teme. Započinje klavirskim uvodom od pet taktova. Prva epizoda započinje u adagio tempu. Gradacija tempa vidljiva je iz epizode u epizodu. Druga epizoda je u allegro tempu, dok je treća u piu allegro tempu. Dinamika je kroz cijelu ariju vrlo kontrastna, nagle su promijene iz piana u forte. Melodija je skokovita, velikog opsega, bogata kromatskim nizovima, te alteriranim tonovima (slika br.7). Melodija teme ima varijacije u ritmu. Klavirska pratnja je bogata i raznolikog ritma. Stilski se ova arija mora izvoditi vrlo uredno, bez prevelikog tona i bez puno vibrata. Arija je tehnički zahtjevnija i zbog stila, i zbog skokovite melodije, jer sve pozicije moraju zvučati ujednačeno i uredno. Interpretacijski treba prenijeti osjećaj pomirenja s neizbježnom sudbinom, tj. smrti.

rir mi fà di duolo il tuo sdegno, il tuo ri-gor, il tuo sdegno, il tuo ri- - -
 dør, af dig til gi-vet, men fortvivlet, fortvivlet uden den, ja for-tvivlet, fortvivlet u-den

Allegro.

gor. Di - - - spe-ra-to va-do a mor-te.
 den! Dø - - - den jeg for-tviv-let mō-der!

ma il mo-rir non mi spa-ven-ta, il pen-sie-ro mi tor-men-ta, che fù
 frei - - - dig, u-den Frygt jig blø-der men den Tan-ke som mig dø-der, er at

V.S.

Slika br. 7

7. Petar Iljič Čajkovski, Evgenij Onjegin, Arija Olge

7.1. Petar Iljič Čajkovski

Petar Iljič Čajkovski rođen je 1840. godine u mjestu Votkinsku na Uralu. On je najpopularniji ruski skladatelj i predstavnik slavenske romantike u drugoj polovici 19. stoljeća. Čajkovski sklada u duhu ruske glazbe. Stapa osobine ruske narodne pjesme sa zrelim izrazom njemačke simfonijske škole, što ga uvrštava u najpopularnije skladatelje koncertnih dvorana diljem svijeta. On je intimni prijatelj široke glazbene publike. Njegova je glazba topla, glazbene misli melodiozne, te briljantno vlada velikim orkestrom kao i svakim pojedinim instrumentom. Skladao je simfonije (V. Simfonijska sudbina, VI. Patetična...), gudačke kvartete, koncerte za klavir i orkestar, klavirski ciklus (Godišnja doba...), velik broj solo pjesama (posred bučnog plesa, Ni riječi moj prijatelju, On me je tako ljubio, Zaboraviti tako brzo...), niz djela za scenu, nekoliko opera (Evgenij Onjegin, Pikova dama, Mazepa) i baleta (Labuđe jezero, Trnoružica...). U svojim se scenskim djelima najčešće oslanjao na djela ruskog pjesnika Aleksandra Puškina. Čajkovski je bio posvećen i pedagoškoj djelatnosti, napisao je djelo Osnove nauke o harmoniji. 1893. umire u Petrogradu od kolere. (*Andreis, Povijest glazbe 2, 1989., Turkalj 125 Opera, 1997.*)

7.2. Evgenij Onjegin

Lirski prizori u 3 čina, odnosno 7 slika. Libreto je napisao M. Čajkovski prema Puškinovu romanu Evgenij Onjegin. Opera je praizvedena 29.3. 1879. u Moskvi. Radnja se zbiva u Rusiji, oko 1825. godine, djelom na imanju Larininih, djelom u Petrogradu. Ovu Operu treba shvatiti kao intimnu ispovijed skladatelja. To je operna priča o živim ljudima. Djelo odiše svakodnevnim životom, likovi su ništa drugo do obični ljudi, sa svojim manama i vrlinama. Glazbom su opisani karakteri likova. Opera odiše realizmom, sve je opisano bez patetike i bez suvišnog dramtiziranja radnje. Onjegin je najuspjelije scensko djelo Čajkovskoga i jedna od najljepših opera slavenskog repertoara. (*Turkalj, 125 opera, 1997.*)

LIKOVI

Larina – vlastelinka, alt

Tatjana – Larinina kći, sopran

Olga – Larinina kći, alt

Filipjevna – dadilja, alt

Evgenij Onjegin – vlastelin, bariton

Vladimir Lenski – vlastelin, tenor

Knez Grjemin – bas

Triquet – francuski učitelj, tenor

Kapetan – bas

Zareclo – bas

Seljaci, vlastelini, petrogradsko plemstvo, časnici

SADRŽAJ

Predigra

Građena je na motivima koji crtaju bujnu Tatjaninu maštu.

1.slika

U vrtu ladanjskoga dobra Larininih provode vrijeme sjetna Tatjana i njezina živahna sestra Olga, uz majku i staru dadilju Filipjevnu. Pjevajući staru narodnu pjesmu dolaze seljaci i donose vlastelinima darove. Najavljeni su gosti: pjesnik Lenski, koji je zaljubljen u Olgu, predstavlja svog susjeda Onjegina koji se vratio s dugih putovanja svijetom. Dok Lenski u dražesnoj romansi izjavljuje ljubav Olgi, Tatjana se već kod prvih riječi zaljubljuje u Onjegina.

2. slika

To je poznati prizor Tatjanina pisanja pisma, građen na prekrasnim glazbenim ulomcima, od uvodnog djevojčina razgovora s dadiljom, preko njezina ljubavnog zanosa i nemirnog stišavanja pred zoru, kad krišom šalje pismo susjedu.

3. slika

U osami vrta, s finom čipkom daleke djevojačke pjesme u pozadini, Tatjana susreće Onjegina koji se odazvao njezinu pismu, da bi u svojoj ariji službouljudno, tečnom kozerijom srušio njezine snove u nepovrat: on ne bi za nju bio prikladan muž.

4. slika

Na plesu kod Larininih, Onjegin zamjećuje ogovaranja koja se pletu oko njega i Tatjane. Da bi ih razbio, on pakosno udvara Olgi i time izaziva ljubomoru Lenskog. Kada ga on pozove na odgovornost pred cijelim društvom, Onjegin tvrdoglavo prkosi i prima izazov na dvoboj.

5.slika

U sumornom zimskom jutru Lenski sa svjedokom čeka dojučerašnjega druga pokraj staroga mlina. U velikoj ariji on sa zebnjom pozdravlja novi dan koji će mu donijeti smrt. Dolazi Onjegin; nijedan od njih nema snage da svlada lažni društveni stid. Podižu pištolje i metak ruši Lenskog u snijeg. Nad mrtvim prijateljem Onjegin spoznaje svu težinu svog neodgovornog čina i bježi.

6.slika

Prošle su godine. Tatjana se udala za imućnog starog kneza Grjemina, Onjeginovog poznanika. Onjegin ih susreće na jednom balu u Petrogradu. Tatjana je otmjena dama, ljepotica, u kojoj se jedva prepoznaje nekadašnja plaha djevojka iz daleke ruske provincije. Sada Onjegin plane ljubavlju – a mora slušati kako mu Grjemin u dostojanstvenoj ariji izriče svoju ljubav za Tatjanu.

7. slika

Onjegin je posjetio Tatjanu i otkriva joj svoju ljubav. No ona je svoju već davno zakopala u prošlosti i njezini se osjećaji tek načas bude. Napušta Onjegina, koji – prezren i odbačen – spoznaje strahotu riječi 'zauvijek'. (*Turkalj, 125 opera, 1997.*)

7.3. Analiza Arije Olge

RECITATIV:

Ah Tanja, Tanja

fsehda mihtaiš ti...

A ja tak ni ftibja, mnje vesela, kagda ja penje slišu:

" Uš kak pomasto, mastočku,

pa kalinavim daskočkam'...

ARIA:

Ja ni sposobna g'grusti tomnaj,

ja nilj ublju mihtat ftiši,

il na balkoni noćju tjomnaj

vzdihat, vzdihat,

vzdihat iz glubinj duši.

Zaćem vzdihat, kagda šasliva

mai dni junji tekut?

Ja bezabotna i šasliva,

minja rebjonkam fse zavut.

Mnje budit žizn fsegda, fsegda mila

i ja astanus kak i preždi,

padobna betrenaj nadeždi,

rizva bispećna, visila...

RECITATIV:

Ah Tanja, Tanja

uvijek si odsutna, u bajkama...

Ja nisam kao ti, sretna sam kad čujem pjesmu:

"Preko malog mosta, preko šumskih proplanaka"...

ARIJA:

Ja nisam sposobna oslabiti od tuge,

ne volim sanjariti u tišini,

i na balkonu u sred noći

pjevati, pjevati

iz dubine duše.

Zašto bih uzdisala

kada su sretni dani ovdje i sada?

Ja sam bezbrižna i nestašna.

Svi me smatraju djetetom.

Moj će život uvijek meni biti mio

i ostat ću zauvijek

puna nade,

zaigrana, šaljiva, vesela...

Arija Olge je iz prvog čina. U njoj se Olga obraća svojoj starijoj sestri Tanji. Arija započinje *accompagnato* recitativom te se nastavlja u karakterističnom plesnom ritmu. Recitativ je pisan u C–duru, u 4/4 mjeri. U posljednja dva takta recitativa se događa promjena; tonaliteta, karaktera i ugođaja, koja uvodi u ariju (slika br.8). Arija započinje čeznutljivo u Es–duru, u 3/4 mjeri, u tempu *andante mosso*. Glazbeni oblik arije je trodijelni, ABA. Dok A dio nastupa vrlo mirno i *legato*, u B dijelu rastu žar i uzbuđenje. Klavirska pratnja postaje gušća, ritam sitniji i izraženiji. B dio se izvodi u *poco piu animato tempu*. Ponavljanju A dijela prethodi takt klavirskog uvoda u kojem ponovo dolazi do promijene karaktera i tempa. Arija tehnički od pjevača zahtijeva ujednačenost melodije, slušno neprimjetnu promjenu timbara. Pjevač mora znati kako bojom glasa publici prenijeti čežnju Olginog lika.

Ольга. *Olga.*

Ахъ, Та-ня, Та-ня!   Всег-да меч-та-ешь ты.
Ach, Tan-ja, Tan-ja!   nur träumen kennst du noch

А я такъ не въ тебѣ, мнѣ ве-се-ло, ког-да я пѣ-нье слышу!
Sei doch gescheidt, sei lustig, heiter doch bei frohem Klang, gleich mir!

24053

(приласывая)
(tanzend)

Moderato assai. (♩ = 88.)

Ужъ какъ по мосту, мосточ-ку, по ка-ли-но-вымъ до-сочкамъ!!!
Kam dort ü-ber je-nes Brückchen, Brückchen vom Fäch-der-brettchen!!!

(Ольга ласкается къ матери, потомъ поетъ слѣдующій номеръ, подойдя къ авансценѣ. Ларина, Татьяна и Филипповна окружаютъ ея)
(Olga liebkost die Mutter und singt, zur Avanscene tretend, die folgende Nummer. Larina, Tatjana und Philippowna treten zu ihr.)

ritenuto

Ан-дан-те мо-ссо. (♩ = 80.)

Я не спо-соб-на къ гру-сти томной,   я не люблю мечтать въ ти-ши,
Nicht träumen lü-ck ich, schwächend sinnen,   auf dem Balcon in nächt-ger Stund?

Ан-дан-те мо-ссо. (♩ = 80.)

Slika br. 8

8. Charles Edward Ives, 114 Songs

8.1. Charles Edward Ives

Charles Edward Ives rođen je 20.10.1874. godine u Danbury, SAD. Glazbene poduke dobiva od oca, a studij glazbe je završio na Yaleu. Nije želio ostvariti glazbenu karijeru pa je profesionalni život proveo kao agent i jedan od ravnatelja Mutual Life Insurance Company u New Yorku. Većina njegovih skladbi nastaje u razdoblju između 1898. i 1918. godine, no one ostaju neizvedene do početka 1930-ih. Skladbe nisu izvođene dijelom zbog toga što su skladane bez utjecaja suvremenih glazbenih strujanja, a dijelom zbog iznimnih izvedbeno – tehničkih teškoća. Nakon II. svjetskog rata Ives dobiva Pulitzerovu nagradu za svoju treću simfoniju, nedugo nakon toga mu i Sveučilište Yale dodjeljuje počasni doktorat. Kao skladatelj Ives zauzima jedinstveno mjesto u povijesti glazbe dvadesetog stoljeća; unaprijedio je avangardne skladateljske tehnike. Njegov glazba je pod utjecajem američke transcendentalne filozofije. Ivesov skladateljski opus se sastoji od djela za simfonijski orkestar, komorni orkestar, marševa za različite sastave, komorne glazbe, djela za glasovir i orgulje, zbornih skladbi, te preko 150 solo pjesama. Najpoznatije skladbe su mu Concord Sonata za glasovir, četvrta simfonija, te orkestralna djela Three Places in New England i Central Park in the Dark. Umro je 19.5. 1954. u New Yorku.

8.2. 114 Songs

Zbirka pjesama Charles Edgara Ives 114 Songs, kao što i sam naslov kaže, sadrži 114 pjesama. Sam je skladatelj za ovu zbirku pjesama volio reći da je ona retrospektivna izložba raznih vrsta i žanrova pjesama koje je skladao. Pjesme je skladao na vlastite tekstove.

8.3. Analiza pjesme Spring Song

Spring Song

A cross the hill of late,
Came spring
And stopped and looked
Into this wood and called
And called.

Proljetna pjesma

Prešavši brdo, kasno
došlo je proljeće
i stalo i pogledalo
u šumu i zvalo
I zvalo.

Now all the dry brown things
are answ'ring,
with here a leaf
and there a fair blown flow's,
I only heard her not,
And wait and wait.

Sada sve suhe smeđe stvari
odgovaraju
listom
i veselo teče potok,
samo ja to ne čujem,
I čekam, i čekam.

Spring Song je 65. pjesma Ivesove zbirke pjesama 114 Songs. Pisana je u F duru, u 3/4 mjeri. Tempo izvođenja je allegretto. Pjesma je prokomponiranog oblika, započinje klavirskim uvodom od 4 takta. U klavirska i vokalna dionica obiluju alteriranim tonovima što je specifično za razdoblje u kojem sklada Charles Edgar Ives. Pjesma započinje u F-duru, no u nastavku pjesme, popraćeno agogičkom oznakom agitato, modulira u g-mol (slika br.9). Četiri takta prije završetka pjesme, ponovo popraćeno promjenom agogičke oznake lento, moduliraju u paralelni dur, B – dur. Melodija pjesme je pjevna, pjevač je mora voditi legato i intonacijski točno. Prilikom izvođenja silaznih kromatskih pomaka pjevač mora paziti na poziciju grla.

agitato

Now all the dry brown things are

p

cresc.

ans - 'wring, With here a leaf and there a fair blown flow'r,

poco cresc.

lento

Slika br. 9

8.4. Analiza pjesme There is a Lane

There is a Lane

There is a lane which winds towards the bay

Passing a wood where little children play;

There, summer evenings of day long past,

Learned I a love song, and my heart

Still holds it fast!

Tu je put

Tu je put koji vodi do zaljeva,

prolazeći šumom gdje se igraju djeca;

tamo, u ljetnim večerima,

naučio sam ljubavnu pjesmu, koju moje

srce još uvijek čuva.

Pjesma There is a Lane je 70. pjesma po redu u zbirci Charles Ivesa, 114 Songs. Pisana je u B-duru, u 3/4 mjeri, u tempu adagio sostenuto. Pjesma započinje klavirskim uvodom od 2 takta, nakon toga kreće vokalna melodija u pianu. Ova glazbena minijatura je prokomponiranog oblika (slika 10.). Klavirska pratnja je kroz cijelu skladbu u razloženim akordima i ima sinkopirani ritam. Vokalna linija zahtjeva legato vođenje što od pjevača zahtjeva dobar udah i dobro pozicioniran ton. Pjesma se u cijelosti izvodi u piano dinamici što pridonosi osjećaju sjete o kojoj pjesma pjeva.

71
There is a Lane

159

(1902)

Adagio sostenuto *p sostenuto*

There is a lane which winds towards the

pp

bay — Pass - ing a wood where the lit - tle chil - dren play;

cresc. *più rit. dim.*

There, sum - mer eve - nings of days long past, — Learned I a

a tempo

love song, and my heart — still holds it fast!

dim. pp ppp

rall. pp ppp

The musical score is written in 3/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It consists of four systems of music. The first system begins with the tempo marking 'Adagio sostenuto' and dynamic 'p sostenuto'. The vocal line starts with the lyrics 'There is a lane which winds towards the'. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand. The second system continues the vocal line with 'bay — Pass - ing a wood where the lit - tle chil - dren play;'. The piano accompaniment includes a 'cresc.' marking and a 'più rit. dim.' section. The third system has the vocal line 'There, sum - mer eve - nings of days long past, — Learned I a'. The piano accompaniment is marked 'a tempo'. The fourth system concludes with the vocal line 'love song, and my heart — still holds it fast!'. The piano accompaniment features 'rall.' and dynamic markings 'pp' and 'ppp'.

Slika br. 10

9. Zaključak

Program ovog solističkog programa je interpretativno vrlo zahtjevna cjelina. Skladbe iz programa su pisane u različitim razdobljima glazbenog stvaralaštva, od renesanse do 20. stoljeća. Svaka skladba sa sobom nosi značajke svoga doba i samim time zahtijeva različit glazbeni izraz. Kroz analizu i rad na programu dolazi se do zaključka da pjevač mora dobro poznavati opće značajke svake skladbe; razdoblje u kojem je nastala, stilske značajke, te tematiku skladbe kako bi ispjevao i dobro interpretirao izabrani program. Uz visoku koncentraciju, pjevač se mora znati koristiti vlastitim vokalnim aparatom, posjedovati pjevačku kondiciju, te psihički biti zreo kako bi na najbolji način iznio skladbe. Pri izvođenju skladbe pjevač nastoji glazbom i glasom prenijeti dubinu tekstova, te glavnu misao. Usprkos svojoj različitosti u razdobljima i stilu, ovakav program je koristan pjevaču da bi preispitao svoje sposobnosti i usavršio ih, te naposljetku prepoznao glazbeni stil i izričaj koji najbolje odgovara njegovom glasu, tehnici i mogućnostima.

Literatura

Andreis, Josip, „Povijest glazbe 2“, Liber Mladost, Zagreb, 1989.

Andreis, Josip, „Povijest glazbe 3“, Liber Mladost, Zagreb, 1976.

Andreis, Josip, „Povijest glazbe 4“, Liber Mladost, Zagreb, 1974.

Aenault, Antoine-Vincent, „Biographie nouvelle des contemporains“, Paris 1824.

Cauchie, Maurice, „La version authentique de la romance Plaisir d'amour“, Revue de musicologie, 1937.

Fotez, Marko, „Sadržaji opera“, Hrvatski tiskarski zavod, 1943.

Horvat – Dunjko, Lidija, „Ljuven sanak“, Music play, Zagreb, 2003.

The Cambridge Companion to Rossini, Cambridge University Press, 2004.

Turkalj, Nenad, „125 opera“, Školska knjiga, Zagreb, 1997.

Županović, Lovro, „Blagoje Bersa: živor i djelo“, Prosvjetni sabor Hrvatske, Zagreb, 1974.

Internet izvori:

Internet izvor: <http://www.antonin-dvorak.cz/en/biblical-songs>

internet izvor: <http://enciklopedija.lzmk.hr/clanak.aspx?id=4683>

internet izvor: <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=28233>

Internet izvor: <https://proxy.nsk.hr/nph-proxy.pl/en/00/http/www.jstor.org/stable/pdf/832025.pdf>

Prilozi:

Horvat – Dunjko, Lidija, „Ljuven sanak“, Musicplay, Zagreb, 2003.

[http://imslp.org/wiki/Plaisir_d%27amour_\(Martini,_Jean_Paul_Egide\)](http://imslp.org/wiki/Plaisir_d%27amour_(Martini,_Jean_Paul_Egide))

[http://imslp.org/wiki/Stabat_Mater_\(Rossini,_Gioacchino\)](http://imslp.org/wiki/Stabat_Mater_(Rossini,_Gioacchino))

[http://imslp.org/wiki/Biblical_Songs%2C_Op.99_\(Dvo%C5%99%C3%A1k%2C_Anton%C3%ADn\)](http://imslp.org/wiki/Biblical_Songs%2C_Op.99_(Dvo%C5%99%C3%A1k%2C_Anton%C3%ADn))

[http://imslp.org/wiki/Eugene_Onegin,_Op.24_\(Tchaikovsky,_Pyotr\)](http://imslp.org/wiki/Eugene_Onegin,_Op.24_(Tchaikovsky,_Pyotr))

[http://imslp.org/wiki/La_clemenza_di_Tito,_K.621_\(Mozart,_Wolfgang_Amadeus\)](http://imslp.org/wiki/La_clemenza_di_Tito,_K.621_(Mozart,_Wolfgang_Amadeus))

[http://imslp.org/wiki/114_Songs_\(Ives,_Charles\)](http://imslp.org/wiki/114_Songs_(Ives,_Charles))